

เงื่อนไข VS เงื่อนไขเวลา

การทำนิติกรรมนั้นในบางครั้งเรายังไม่ต้องการที่จะให้เกิดผลทางกฎหมายขึ้นทันทีแต่ประสงค์เห็นยวรั้งผลของนิติกรรมไว้ก่อนโดยกำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาไว้ในนิติกรรมนั้นก็สามารถกระทำได้

1. ลักษณะของเงื่อนไข

มีบัญญัติไว้ใน ป.พ.พ.มาตรา 182 “ข้อความใดอัน บังคับไว้ให้นิติกรรมเป็นผล หรือสิ้นผลต่อเมื่อมีเหตุการณอันไม่แน่นอนอนว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่ในอนาคต ข้อความนั้นเรียกว่า “เงื่อนไข” แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1.1 เงื่อนไขบังคับก่อน(ตาม ป.พ.พ. มาตรา 183 วรรคแรก)

เงื่อนไขประเภทนี้ ได้แก่ ข้อกำหนดซึ่งทำให้นิติกรรมนั้น มีผลข้อกำหนดนั้นสำเร็จลง

เช่น เอ ทำสัญญากับ บี ว่าถ้า เอ ถูกย้ายไปต่างจังหวัด จะให้ บี เช่าบ้านของตน ดังนี้ สัญญายังไม่ผลตรวจเท่าที่ เอ ยังไม่ถูกย้ายไปต่างจังหวัด แต่ถ้า เอ ถูกส่งย้ายไปต่างจังหวัด ถือว่าเงื่อนไขสำเร็จลงแล้วสัญญาเช่าบ้านระหว่าง เอ กับ บี มีผลเป็นสัญญาโดยสมบูรณ์

1.2 เงื่อนไขบังคับหลัง(ป.พ.พ.ตามมาตรา 183 วรรคสอง)

เงื่อนไขประเภทนี้ ได้แก่ ข้อกำหนดซึ่งทำให้นิติกรรมนั้นสิ้นผลเมื่อข้อกำหนดนั้นสำเร็จลง

เช่น เอ ให้ บี เช่าอาคารพาณิชย์ของตนโดยกำหนดไว้ในสัญญาเช่าว่า ถ้าลูกชายของ เอ กลับมาจากต่างประเทศเมื่อใด ให้สัญญาเช่าสิ้นสุดลง ดังนี้ สัญญาเช่าอาคารพาณิชย์ ระหว่าง เอ กับ บี สมบูรณ์และมีผลใช้บังคับอยู่จนกว่าลูกชายของ เอ จะกลับจากต่างประเทศ สัญญาเช่าจึงสิ้นสุดลง

2. ลักษณะของเงื่อนไขเวลา

มีบัญญัติไว้ใน ป.พ.พ.มาตรา 191 ดังนี้ “นิติกรรมใดมีเงื่อนไขเวลาเริ่มต้นกำหนดไว้ห้ามมิให้ทวงถามให้ปฏิบัติการตามนิติกรรมนั้นก่อนถึงเวลากำหนด”

นิติกรรมใดมีเงื่อนไขเวลาสิ้นสุดที่กำหนดไว้ นิติกรรมนั้นย่อมสิ้นผลเมื่อถึงเวลาที่กำหนด”

2.1 เงื่อนไขเวลาเริ่มต้น คือ ข้อกำหนดมิให้ทวงถามให้ปฏิบัติการตามนิติกรรมก่อนถึงเวลาที่กำหนด

เช่น ด้า ทำสัญญากู้เงินจาก แดง 5,000 บาท ทำสัญญากู้เงินในวันที่ 1 มกราคม กำหนดผ่อนชำระเงินกู้เป็นรายเดือน เดือนละ 1,000 บาท โดยกำหนดให้ชำระหนี้ในวันที่ 1 ของทุกเดือน จนกว่าจะครบ เช่นนี้ แดงจะเรียกให้ด้าชำระหนี้เงินกู้ก่อนวันที่ 1 ของแต่ละเดือนไม่ได้ เพราะยังไม่ถึงกำหนดเวลาอันเป็นเงื่อนไขเวลาเริ่มต้น

2.2 เงื่อนไขเวลาสิ้นสุด คือ เงื่อนไขเวลาที่กำหนดให้นิติกรรมนั้นสิ้นผลลงเมื่อถึงกำหนดเวลาที่ตกลงกันได้

เช่น ทำสัญญาเช่าบ้านกัน 3 ปี เมื่อครบ 3 ปี ก็ให้สัญญาเช่าสิ้นสุดลง

